

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

**Čuvajte
Jugoslaviju!**

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 30 avgusta 1935

God. VI — Broj 32

Proslava Kraljevog rodendana

Svima bratskim župama!

Jugoslovensko Sokolstvo slavilo je do sada dan 6 septembra kao rodendan svoga uzvišenog Starešine. Ove godine će ga prvput proslaviti kao rodendan svoga Mladoga Kralja.

Još je sveža uspomena na marseljsku tragediju — ta nije od nje prošla ni godina dana — i mi ćemo kod proslave Kraljevoga rodendana voditi o tome računa i izbeći bučne zabave, koje bi mogle da bace senku na naš duboki pijetet.

Ali ćemo s druge strane opet dati proslavi najsvečaniji karakter ozbiljne rodoljubne manifestacije, koja će celoj javnosti pokazati našu duboku odluku da se, okupljeni oko Prestola Mladoga Kralja, slažemo o amanetu Njegovoga Velikoga Roditelja.

Proslava bi, po našem mišljenju, trebala da bude ovako organizovana:

1) Uprave bratskih župa i jedinica prisustvovala u crkvama, odnosno bogomoljama, službama u svečanim sokolskim odorama.

2) Posle toga sabraće se sve član-

stvo u sokolanama, i tu će starešina ili prosvetar ili drugi koji član uprave ili prosvetnog odbora, a u svakom slučaju dobar govornik, održati prigodan govor, u kome će naročito naglasiti usku vezu između Kralja i Sokolstva; svu brigu, mecenatstvo i ljubav Viteškoga Kralja Aleksandra I, koju je vazda iskazivao nama Sokolima. Osvežite velike misli i reči Njegove, koje je upućivao Sokolstvu! Podvucite dalje našu odanost i ljubav prema Nj. Vel. Kralju.

U centrima, gde postoji više društava, neka proslava bude zajednička.

3) Na proslavi treba da se otpeva državna himna, a svečanost da se završi pesmom »Hej Sloveni«.

4) Dvorana neka bude iskićena cvetom, trobojnim zastavama i našim sokolskim barjancima.

Bratske jedinice treba da ovu proslavu organizuju na način, koji najviše odgovara mesnim prilikama; proslava mora biti snažna i na takvoj visini, koju zahteva uzvišenost ovog svetlog dana.

Zdravo!

U Beogradu, dne 14 avgusta 1935 god.

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Zam. starešine:

Dr. Oto Gavrančić, s. r.

Tajnik:

Dr. Mih. Gradojević, s. r.

Načelnik:

Dr. A. Pihler, s. r.

Prosvetni rad u Sokolstvu

Danas valjda nema nijednog sokolskog pripadnika, koji ne bi prosvetnom radu podavao isto tako važno mesto kao i tehničkom, nema sigurno nijednog koji ne bi bio toliko svestan, da jedino skladnim radom tehničko-prosvetnim možemo našu organizaciju učvrstiti i dati joj pravi put k postignuću sokolskih ciljeva, svoju pravu sadržinu i puni smisao. Nema jamačno nijednog pripadnika, koji u Sokolu vidi sveopću narodnu organizaciju i ceni njegov svestrani radni zadatak u narodu, koji bi osporio pravo na opstanak našem prosvetnom radu u Sokolstvu. Zbog toga je taj rad neophodan; on s tehničkim ili telesnougovornim radom našeg udruženja čini jednu nerazdružljivu celinu. Kad bi se Sokolstvo ograničilo samo na telesnougovorni rad, ne bi bilo pravo Sokolstvo, ono bi našlo, da ne rečemo da bi bilo jednako, gimnastičkim udruženjima bilo u našoj bilo u stranim zemljama. Mislim, stoga, da o potrebi prosvetnog rada u Sokolstvu ne može da bude diskusije.

Teorijska strana prosvetnog rada jasna je svakome i ona je u našem Sokolstvu izražena tako, da skoro i ne može biti bolje. Da izvestan pak rad, ideja, ima uspeha, koji se opravdano traži, on mora biti i praktično prilagođen sredini u kojoj radi, osećajima i nazorima pojedinaца s kojima radi i preko kojih želi da ostvari svoju svrhu. Bez tog i takovog delanja nema uspeha, pa ma kako ono što se propoveda i što se želi postići jeste opravdano, idejno jako, teorijski idealno obdano.

Svaka ideja, svaki rad, ako hoće da ima uspeha, mora praktičnoj strani svoga delanja da obrati najveću pažnju. To važi u najvećoj meri i za naš sokolski prosvetni rad, čije je polje

rada tako ogromno, ali ujedno i vrlo osetljivo. U provadanju prosvetnog rada mora se obzirom na pripadnike sokolske organizacije, obzirom na njen temelj, a to je vežbače članstvo, biti jako na oprezu. Rad treba voditi tako svrsishodno, da on postigne onaj rezultat koji mu je namenjen i za kojim teži: usavršavanje telesno i duhovno, odgoj sokolskih pripadnika nacionalno, moralno i t. d.

Iako je naš prosvetni rad teorijski idealno postavljen, on ipak nema onaj praktični uspeh među pripadnicima Sokolstva, koji bi trebao i morao da ima. Greška postoji u praktičnim provadanju tog idealno teorijski razrađenog posla i rada.

Prosvetni rad nije šablona, nije administracija, on mora da se priljubi duši i svesti naših vežbača, da preko njih preporodimo Sokolstvo, a preko Sokolstva narod.

Dosadnji prosvetni rad održavanjem prigodnih predavanja u većini slučajeva po pojedincima koji nose zvučne titule, koje u vanskolskom krugu mnogo znače, održavanjem bezbroj nagovora pred vrstom o svim mogućim temama, opet velikim delom po pojedincima koji nisu vežbaču bliski, nije dao onaj rezultat, koji statističke tabele prikazuju. Svi se pitamo što je uzrok tome?

Nešto tako uzvišeno, lepo i korisno, što svi slušaju prema statističkim tabelama u veoma velikom broju, a da ipak nema onog rezultata koji bi prema svemu navedenom trebalo imati. Uzrok tome jeste praktična provedba prosvetnog rada uopšte, a navlastito u sokolani. Znači da braća i sestre, koji taj rad praktično provodaju, nisu za taj rad dorasli, ne razumeju dušu i osećaje onih kojima nauku propove-

daju ili pak oni koji ih slušaju ne vide u njima takovu braću i sestre. Znači da u vežbaonicama moraju da prosvetni rad provodaju ona braća i sestre, koji s vežbačima rade, koji s njima vežbaju, zajedno se pate i vesele, koji istim duhom, duhom istinskog bratstva i demokratije dišu, koji su zadonjeni istom mišlju rada i požrtvovanja.

Nema Sokolstva reči, nego dela i rada, a taj put ide jedino kroz vežbaonicu. Nema prosvetnog rada u Sokolstvu ako ne ide kroz sokolanu i ako ga ne predaju oni koji s vežbačima zajedno vežbaju ili su vežbali, koji jedan te isti zrak dišu, koje jednaki znoj obliva. Samo takovi prosvetnici radnici imaju željeni uspeh, pa makar i ne imali zvučne titule i počasti, koje su važne u vanskolskom životu, a koje su veoma često u vežbaonici više štete nego korisne, ako ih onaj koji ih ima ne stavi u službu Sokolstva i njegove ideje, bratstva, rada i demokratije.

Prosvetni rad treba deliti na dveje. Jedan vanjsko - sokolski: propaganda, predavanja za širu publiku, proslave i t. d. i drugi: unutarnji - sokolski, tehničko - prosvetni u vežbaonici, nagovori, sastanci i t. d. Onaj prvi mogu da provodaju braća i sestre koji nisu osetili zadać vežbaonice, a onaj drugi, rad u vežbaonici, moraju provodati vežbači, prednaci, predvodnici, braća i sestre vežbači ili koji su to bar bili, koji poznaju dušu vežbača i u koje vežbač ima puno poverenje i dužno bratsko poštovanje. — Takovom provedbom prosvetnog rada postići će se

pun uspeh i teorijsko obrađeni rad imaće i u praksi pun i vidan uspeh i to na jednoj i drugoj strani prosvetnog rada.

Dajmo prosvetne tečajeve za tehničare, njih osposobimo za taj rad, dajmo više jedinstva tehničko - prosvetnom radu i uspeha mora biti. Time će se ujedno postići i zajednica rada tehničko - prosvetna bez koje nikada u sokolskom radu neće biti punog i vidnog uspeha za kojim svi svesni članovi žude.

Treba jasno i bez straha učiti navedeni psihološki momenat između vežbača i predavača i prema tome udesiti glavni deo prosvetnog rada, rada u vežbaonici. — Nikakove i najlepše reči brata ili sestre, koja ne vežba ili nije čak ni vežbala, ne mogu naterati vežbača, da te reči prima k srcu ili da ih čak i sluša. To je lepa slika koju vežbač vidi i kad mu nije pred očima više se je i ne seća kako je izgledala. — U vežbaonice zbor! Tu je mesto prosvetara i svima onima koji prosvetni rad žele da provodaju među vežbačim članstvom, bez čijeg prosvetovanja nema ni prosvetnog rada u Sokolstvu. Bez tog i takovog rada nema uspeha.

Prosvetni i tehnički rad treba u sokolani ujediniti i praktično, jer tek tim jedinstvom rada postići će se pun i željan uspeh.

Prednjak - prosvetar!, to mora da bude naša lozinka.

Dr. Branko Čipčić,
Stara Pazova.

Šesnaestdnevna prosvetna škola ČOS

Od 29 juna do 14 jula o. g. održavala se je u Tirševu domu u Pragu 16-dnevna prosvetna škola. U ovoj školi su bila svega 52 slušača među njima za rusko Sokolstvo brat dr. Nikola Monvič, a za Savez SKJ braća prof. Miloš Stanojević i Janez Poharc.

ČOS već niz godina održava redovno svoje prosvetne tečajeve; od godine 1930 ovi tečajevi traju 14 dana u kojima se obradi sav određeni program rada. Godine 1932 izdao je prosvetni odbor ČOS posebnu knjižicu, koju dobije svaki tečajac zajedno s odlukom, da je primljen u tečaj. U ovoj knjižici od 79 stranica nalazi se uvodna reč, pregled dosadašnjih prosvetnih škola, disciplinski propisi, nadalje lepo izrađeni koncizni ekscerpti svih predavanja i zaključni članak br. Klicpere, tajnika prosv. odbora, koji već niz godina odlično i požrtvovno vodi ove tečajeve.

Svi tečajci bili su smešteni u tri lepo uređene sobe. U subotu 29 juna nakon dolaska i upisivanja, vođa tečaja brat Klicpera sakupio je sve tečaje u velikoj predavaoni i pozdravio ih toplim bratskim rečima - a izrazio iskrenu dobrodošlicu braći Jugoslovenima. Podelio je prisutnima raspored časova te im dao još i podrobnije upute o dužnostima u tečaju.

Braća i sestre smestili su svoje stvari u naročite ormariće, uredili sami krevete i tečaj je započeo radom. Predavanja trajala su po 1 sat i 45 minuta — a održana su u svemu 42 predavanja. Predavali su braća: dr. Pelikant, zam. načelnika ČOS, br. Krejčič, prosvetar ČOS, dr. Hrčebik, Pelikan, dr. Hiler, dr. Horčejši, dr. Malik, dr. Kudela, Hrbač, Jandásek, dr. Dosoudil, dr. Šajner, Kolečko, Vlahi, inženjer Fehner, dr. Auerhan, Harfel i sestre Stiblova i Lasovska. Sva predavanja bila su bez sumnje na visini.

U tečaju — osim nedeljom — ustajalo se u pet časova ujutro. Do 5 i 40 min. svi su morali biti spremni za vežbanje, koje je vodio s lepim uspesima brat Sterc, član načelnstva ČOS. Vežbalo se do 6.45. Sledio je doručak. Od 7 do 8.45 prvo predavanje, kojemu je sledilo nakon 5 minuta drugo. Od 10.30 do 11.15 bio je odmor s doručkom, potom predavanja do 13 časova. Ručak, odmaranje do 15, predavanja do 17, telovežba, večera, a nakon nje slobodan izlaz do 22 časa.

Tečaj je bio organizovan veoma praktično, da nisu bili slušaoci zamoreni od samih predavanja, pa su uvršćene šetnje, izleti i t. d. U nedelju 30 juna po podne razgledali su tečajci pod vodstvom brata Pelikana Tiršev dom. Brat Pelikan izložio je zanimljivi istorijat kompleksa starih i novih gradnja te tumačio sve zanimljivosti o gradnji ovog veelebnog doma. Zatim smo razgledali Karaskovu galeriju, gde nam je sam majstor Karasek, veliki ljubitelj umetnosti i mecen, tumačio pojedina dela. Brat Karasek darovao je ovu galeriju, koja je vredna preko 3 miliona češkoslovačkih kruna, bratskoj ČOS.

U sredu, 3 jula po podne razgledali su tečajci »Modernu galeriju« i čuvenu »Panoramu bitke kod Lipan«, a u petak, 5 jula, uveče održana je Husova proslava. U nedelju 7 jula, pod vodstvom braće Klicpere i Pelikana tečajci su otišli u Šarku, gde je jedan od tečajaca izrekao spomen govor pred spomenikom brata Karla Vanjičeka. Na tom je, naime, mestu godine 1926 — par dana pre početka divnog VIII svesokolskog sleta — preminuo br. K. Vanjiček udaren od srčane kapi.

Dan pre t. j. u subotu 6 jula obišli smo mesto, gde se je Tirš upoznao s Fignerom i gde je nikla zamisao o osnivanju Sokola.

U petak, 12 jula, po podne tečajci su prošetali Pragom, pod vodstvom br. Pelikana, koji im je pokazao razne znamenitosti grada, spomenike i crkve, protumačivši ujedno i njihov istorijat. Pretposljednji dan — u subotu 13 jula po podne, tečajci su otišli pod vodstvom brata Klicpere na Olšansko groblje, gde je jedan od tečajaca progovorio nekoliko bratskih reči, dok je za Jugoslovene progovorio nekoliko dirljivih reči brat Poharc, dok je brat Stanojević položio pred spomenik kitu cveća. S Olšanskog groblja, gde je br. Harfel pokazao tečajcima i grobove istaknutijih sokolskih i nacionalnih radnika, pisaca i komponista, tečajci su otišli u Praški Soko, gde je najpre održao jedan od tečajaca prigodan govor, nakon čega su tečajci pod vodstvom društvenog tajnika razgledali ove značajne sokolske prostorije.

U drugoj polovini tečaja vežbali su se tečajci u nagovorima i kraćim predavanjima. Za ove govornike vežbe bilo je određeno 12 časova. Tu su o istoriji našeg Sokolstva, o njegovoj ideologiji i organizaciji održala kraća predavanja na našem jeziku brat Stanojević i Poharc. Nakon svakog ovakvog nagovora ili predavanja razvila se veoma živa i interesantna debata, koja je pokazala veliko interesovanje svih tečajaca za aktualna sokolska pitanja. Na kraju je izrekao svoje mišljenje brat Klicpera, koji je vodio ove govorničke časove.

Za vreme tečaja jedno veče posetili su tečajci i Narodno pozorište, gde se davala opera »Car Saltan«; priredene su te predavaonici i dve kinopredstave te jedno predavanje s dija-pozitivima iz života Tirša i Fignera.

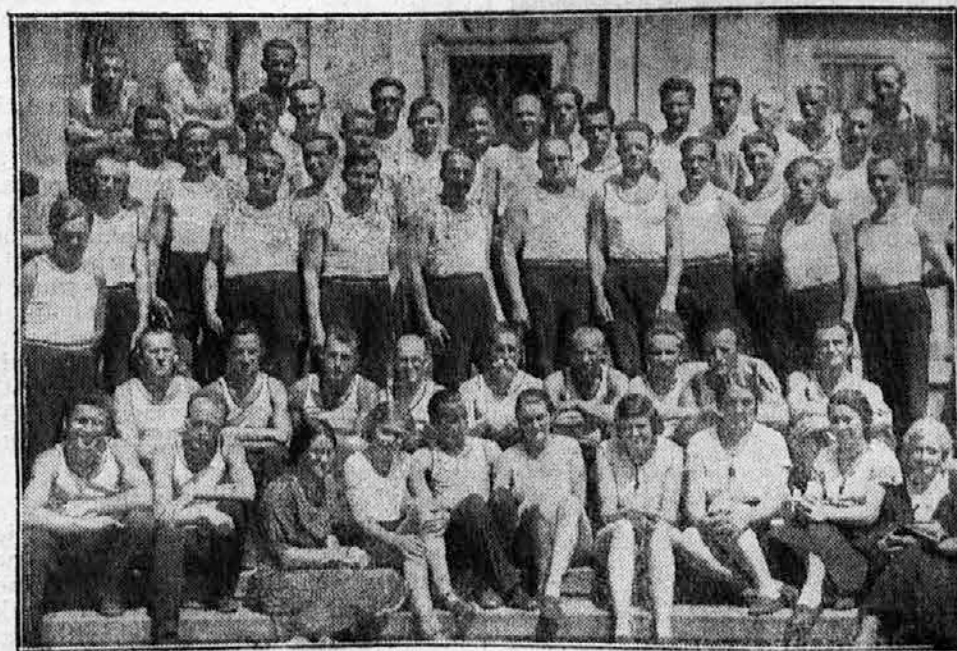
U subotu, 13 jula, uveče održano je oproštajno veče na kojem su izrečeni mnogi lepi govori. Tečajcima izrekao je priznanje i pozvao ih na rad prosvetar ČOS brat Krejčič, a njemu, bratu Klicperi i ČOS izrekli su određeni govornici iz redova tečajaca zahvalu u ime svih. Hor pevača otpjevao je nekoliko čeških i slovačkih narodnih pesama, a dvojica pesnika prikazali su u šaljivom obliku pojedine momente iz tečaja.

U nedelju nakon završetka poslednjeg časa razdelio je brat Krejčič tečajcima uverenja o polaganju tečaja. Tom je prilikom istaknuo, da je ovogodišnji tečaj bio jedan od najboljih, što se tiče kvalitete i ponašanja tečajaca. Pozivajući sve na rad oprostio se je s tečajcima.

Na kraju treba podvući još i ovo, da su svi tečajci živeli u uzornoj bratskoj slozi i besprimernom drugarstvu i prijateljstvu; naročito ljubav za čitavo vreme tečaja pokazivali su braća Čehoslovaci prema nama Jugoslovenima — pa je, naravno, bio rastanak težak. Obećali su, da ćemo se naredne godine ponovno okupiti na sletu u Sušbici i 1938 u Pragu.

Tečaj je bio u svakom pogledu uzoran. Za naše Sokolstvo od velike koristi da u ove tečajeve šalje svake godine bar po dvojicu tečajaca.

J. P.

Učesnici ovogodišnje prosvetne škole ČOS u Pragu

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Uspeh češkoslovačkog Sokolstva u Briselu

Pod vodstvom brata Havela otišao je lep broj češkoslovačkih Sokola u Brisel na jubilarne svečanosti belgijskih gimnasta. S njima je bila i uzorna vrsta članova i članica. Predsedništvo gimnasta i stanovništvo glavnog belgijskog grada naročito je toplo primilo i pozdravilo braću Čehoslovake. Nakon pozdrava odlikovao je predsednik gimnasta zastavu ČOS s najvišim odlikovanjem Unije — zlatnom medaljom. U petak 20. jula prisustvovali su zastupnici ČOS zborovanjima Međunarodnog telovežbačkog saveza, dočim su izletnici razgledali grad. U subotu na večer bila je svečana telovežbačka akademija, na kojoj je češkoslovačka vrsta nastupila na spravama s vrlo velikim uspehom, a članice su vežbale budimpeštanske proste vežbe s. Njemceve i zaigrale nekoliko čeških narodnih plesova u narodnim nošnjama. Ovi su plesovi ostavili vrlo dobar utisak. Novinske kritike o nastupu češkoslovačkog Sokolstva bile su vrlo laskave. Vežbače je vodio br. Planička, vežbačice s. Matijevočeva. U nedelju pre podne bila je svečana povorka gradom, u kojoj su sudelovali svi gosti belgijskih gimnasta. Posle podne na javnom nastupu, ponovno se je pokazao veliki uspeh sokolskog telovežbenog uzgoja. Najpre su vežbale 24 Čehoslovakinje sletske vežbe čunjevima, nato je bio nastup uzorne vrste na vratilu i na krugovima. Ogroman broj gledalaca, bilo ih je preko 50.000, s velikom je pozornošću pratilo izvođenja češkoslovačkih gostiju i nije štedilo s pohvalama. Javnom telovežbačkom nastupu prisustvovali su i belgijski kralj Leopold III s kraljicom Astridom. I kraljevski je par s velikom pažnjom posmatrao vrhunske vežbe sokolskog predstavnništva to je više puta izrazio svoje divljenje o kopti izvođenja. Svakako su oba odeljenja izvršila sa svojim uzornim nastupom veliko propagandno delo za sokolsku stvar među Belgijancima. Da je uspeh zaista bio velik, svedoče i svi prestolnički listovi, koji su doneli opširne izveštaje i mnogo slika s tog javnog nastupa. Odaslanstvo je iz svečanosti posetilo i češko sokolsko društvo u Vinterslagu u Belgiji, i nekoliko drugih gradova, a nato se je vratilo u domovinu. Članice su nastavile svoje putovanje u Pariz, da tamo nastupe u Sent Nazeru na svečanostima francuskog ženskog telovežbenog saveza.

Češkoslovačke Sokolice na sletu francuskih gimnasta u Sent Nazeru

Francuske vežbačice, koje su udružene u posebnom ženskom telovežbenom savezu, priredile su ove godine svoj slet u Sent Nazeru. Na ovaj slet pozvale su i češkoslovačke Sokolice, koje su se vrlo rado odazvale. Nekoliko Sokolica došlo je u Pariz nakon završenih telovežbenih svečanosti belgijskih gimnasta, dočim je drugi deo

stigao izravno iz Praga. Zbor svih vežbačica bio je u Parizu i to pod vodstvom načelnice ČOS s. Provaznikove. Dne 24. jula bila je u Sent Mendeju kraj Pariza na javnom trgu večernja telovežbačka akademija, gde su Sokoli izvodili razne telovežbene ritmičke skladbe i plesove s najvećim uspehom. Sudelovalo je i članstvo pariškog Sokola i francuski gimnaste iz St. Mendeja. Ovoj priredbi prisustvovalo je vrlo mnogo općinstva, među ostalim i razni zastupnici vlasti i korporacija. Iza akademije bilo je veliko pozdravno veče u gradskoj kući, gde su mnogi govornici pozdravili Čehoslovake i izrekli lepe govore. Progovorio je i češkoslovački poslanik u Parizu br. dr. Stefan Osuski, koji je na koncu govora nazdravio francusko-češkoslovačkom savezništvu i prijateljstvu. Drugog dana otišle su češkoslovačke Sokolice u Sent Nazer, gde su ih najsrdnije primili. U ime ženske federacije pozdravio ih je prof. Demarbru. Drugog dana, u subotu 27. jula vežbala je uzorna vrsta Sokolica na javnom nastupu s odličnim uspehom i to na visokom razboju i visokom brvnu. Na večernjoj akademiji ponovile su češkoslovačke narodne plesove u svojim narodnim nošnjama. I tom prilikom bile su nagrađene obilnim priznanjem. U nedelju pre podne bila je svečana povorka, a posle podne javni nastup. Na javnom nastupu nastupile su sestre u vežbama čunjevima, a na večer, na zaključnoj akademiji, s budimpeštanskim ritmičkim vežbama od s. Njemceve. Iza svečanosti otpustovale su češkoslovačke Sokolice preko Pariza u Prag.

Lep napredak Sokolstva u Slovačkoj

Ko prati razvoj sokolske misli u Slovačkoj mora da prizna, da su na tom polju postignuti vrlo lepi uspesi. Pokrajina, — gde pred petnaestak godina nije bilo ni jedne sokolske jedinice a koje su zapravo počeli da osnivaju prvi češki činovnici, koji su službovali u Slovačkoj, — može da se danas ponosi što ima već oko 150 sokolskih jedinica s 40.089 pripadnika, koji su u ogromnoj većini Slovaci, koji su se tokom vremena upisali u sokolska društva. Napredak je bio, razume se, najpre vidan u slovačkom glavnom gradu Bratislavi, a danas su sokolske jedinice razasute po svim krajevima pa i tamo, gde je protusokolski otpor najjači. Tako n. pr. u Ružomberku, središtu političke protusokolske kampanje, u zadnje dve godine porastao je broj pripadnika za 13,74% i predstavlja najveći porast u postocima od svih župa. U svemu je broj pripadnika porastao u zadnjoj godini za 2.598 lica ili 6,93%; porast je nešto veći kod muškaraca; u ženskim kategorijama iznosi 6,68%. U zadnje dve godine pošlo je za rukom da se sustavnim radom poveća zanimanje i rad u društvima. Pre svega je važno to, da se danas osnivaju društva i u manjim mestima, a gde uspevaju vrlo zadovoljivo.

Češkoslovački Sokoli na olimpijadi u Berlinu

Iz raspisanih prostih vežaba vidi se, da će češkoslovačko Sokolstvo učestvovati na berlinskoj olimpijadi u većem broju i da će tamo prirediti javni nastup. Savezni načelnik ČOS br. dr. Klinger lično je razgledao naprave, stadion i tabor za vežbače, vežbačice i takmičarske vrste. Olimpijski odbor pripremiće prostor za 1000 osoba i to delomično u taboru Deberice, delomično u Strajdmanovom taboru u blizini stadiona. Čitava prehrana i stan za jedno lice stajaće 2,50 maraka dnevno. U slučaju da se ČOS odluči da javno nastupi sa svojim članstvom, određen im je nastup za 7. avgusta u 18 časova na velikom olimpijskom stadionu. Kako je u Berlinu sve temeljito uređeno može se zaključiti i iz toga, što je uz glavni stadion još jedan sasvim sličan stadion za pokuse, gde će imati i Sokoli priliku da se temeljito pripreme za svoj nastup. Da li će nastupiti i ostali slovenski Sokoli nije još rešeno, a niti je to bilo na dnevnom redu sednice načelnštva SSS, odnosno predsedništva SSS. Za sada se prema tomu ne zna niti s kojim će brojem nastupiti pojedini sokolski savezi.

Razne vesti iz Slovenskog Sokolstva

Pri predsedništvu ČOS osnovao se je posebni glazbeni otek, kojemu je povereno vodstvo svih glazbenih pitanja u Sokolstvu. Zadnjih je godina na tom polju zapažen vrlo velik napredak. Na čelu je oteka br. ing. Sourek, a između poznatih čeških skladatelja sudeluju braća J. Kršička, K. Matijevoec, F. Stupka, dr. F. Sikta i t. d. Otek ima više podotseka, koji se bave raznim granama glazbe i preko župskih izvestitelja vode glazbeni rad po jedinicama.

I u zadnjoj šestnedeljno prednjačkoj školi ČOS bio je odziv vrlo zadovoljiv. Između 37 slušatelja bila su dva Jugoslovca i dva zagorička ruska Sokola. Prijavljena su bila i dva poljska Sokola, ali ovi su izostali. Po zanimanju bilo je 9 studenata, 9 učitelja, 1 profesor, 3 činovnika, 2 trgovca, 13 zanatlija i 1 lekar.

Ove godine poklonilo je predsedništvo ČOS 3000 Kč raznim župama iz svog socijalnog fonda za odašiljanje dece i porodica besposlenih članova u razne taborove. Potporu nisu dobile porodice već ona sokolska odmorista kamo su bila poslana deca.

Predsedništvo ČOS raspisalo je svojevrstnu nagradu od 6000 Kč za najbolji umetnički rad iz bilo koje grane likovne umetnosti, a koji bi rad bio u vezi sa sokolskom misli. Rad ne sme da je stariji od 6 godina. Nagrada će biti podeljena 17. septembra.

U smihovskom Sokolu I izdavalu su ove godine najredovitijim polaznicima telovežbe iz dečije kategorije svakomesečnu pohvalu za redovan polazak telovežbe. Na koncu telovežbene godine primilo je 159 dece godišnjih izveštaj, jer većina njih nije izostala niti jednog vežbovnog časa, a izveštaj je primio samo onaj, koji u toku čitave godine nije izostao više od 7 časova. Ako pomislimo da se dečija telovežba vrši godišnje oko 100 puta i da je upisano oko 400 dečaka, možemo da ustvrdimo, da je uspeh bio vrlo zavidan.

Plzenjska župa proslaviće naredne godine 50 godišnjicu od svoga osnutka

i time u vezi slet svojih jedinica. Kako kažu moraću na ovom plzenjskom sletu da nastupi najmanje 2000 članova i 2000 članica u zajedničkim župskim prostim vežbama. Davaće se i primerna sletska scena, za koju je već raspisan natečaj.

Muška deca češkog Sokolstva u zadnjim se godinama vrlo rado igraju vojnika. Imaju male konje iz papira, drvene topove, isto takve puške i nekoliko lepih drvenih tankova. Omladina se vrlo zabavlja i priređuje međusobne igre između većih društava.

Još se uvek čuju u Češkoj glasovi koji traže sokolski dnevnik. To je znak, da je po svojoj prilici priliko ljudi nezadovoljno s političkim dnevnicima. Svakako je to i znak, da tako velika organizacija, kao što je ČOS, neće moći da bude bez jačeg dnevnog lista, koji bi sve jače povezivao članstvo i obavestavao ga o dnevnim sokolskim događajima, kao i drugim stručnim i općim kulturnim pitanjima.

U poljskom Sokolstvu je oko 167 sokolskih domova, što znači da između 888 sokolskih društava ima svako peto društvo svoj dom. U češkoslo-

vačkom Sokolstvu dolazi jedan sokolski dom na svako treće društvo, u Jugoslaviji ima 200 jedinica svoj dom, od 940 društava, među bugarskim Juncima pak ima svoj krov tek maleni broj društava i to u gradovima. Radi- nost društava u tom pogledu se je podigla, i pored jake gospodarske krize, što je znak da društva vrlo teško rade u unajmljenim vežbaonicama. Pitanje letnjih vežbališta mnogo više zadovoljava.

Na jedno sokolsko društvo otpada u Češkoslovačkoj 117 članova i članica, u Jugoslaviji 80, u Poljskoj 60. Broj sokolskih četa najveći je kod nas, gde ih je oko 1500, mnogo manji u ČOS, oko 250, među bugarskim Juncima oko 100, dočim poljsko Sokolstvo uopće nema četa. Ruski Sokoli imaju društva ili sokolska gnezda tamo, gde ne može da deluje samostalno društvo iz bilo kojih razloga.

Slet poljskog Sokolstva u Francuskoj, koji je morao biti već 30. juna u Salominesu, morao je biti odgođen za jesen, jer gradska opština nije mogla da ustupi gradski stadion za pomenuti dan.

Službena saopćenja

Isključenja

Sud časti Sokolske župe Zagreb presudio je, povodom tužbe brata dr. Gavrančić Otona protiv Save P. Nečaka radi uvrede časti, da se temeljem § 11 pravilnika Suda časti Sava P. Nečak isključuje iz organizacije Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Izvršni odbor Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije ovo isključenje primio je do znanja.

Zaključkom sednice Izvršnog odbora Saveza SKJ, a na osnovu pravomoćne presude Upravnog odbora Sokolske čete Vrska Čuka (župa Niš) temeljem §-a 39. disciplinskog pravilnika isključuje se iz Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije Alojz Negoršek.

KRONIKA

Proslava 100 godišnjice rođenja pesnika Simona Jenka. U nedelju 18. o. m. priređena je u naselju Podrečja kod Mavčiča imponantna proslava 100-godišnjice rođenja slovenačkog pesnika Simona Jenka uz ogromno učešće naroda iz čitave okoline. Bili su prisutni i zastupnici vlasti te mnogo gostiju iz Ljubljane. Govorili su razni govornici, a glavni je govornik bio predsednik Matice Slovenske prof. dr. Dragutin Lončar, koji je govorio o Jenkovom slovenstvu i jugoslovenstvu, jer se je Jenko bavio i problemom slovenstva, čemu je dao izražaja i u svojoj pesmi »Od Triglava do Balkana«. Posle podne održano je narodno slavlje uz prikazivanje dramatizirane Jenkove novele »Tilka«.

† Fran Šuklje. Ovih dana umro je na svom imanju u letnikovcu Kamnu kod Novog Mesta profesor Fran Šuklje, nestor slovenačkih političara, zaslužni nacionalni borac i kulturno-privredni radnik. Pokojnik je bio odlučan nacionalista, koji se je borio protiv nemačko-

austrijskog gospodstva, pa je zbog toga bio u mladim godinama često i proganjan i premeštavan. Već pre 52 godine bio je izabran u zemaljski sabor bivše Kranjske, a bio je dva puta i poslanik u bečkom parlamentu. Od godine 1908—1911 bio je prvi slovenački »deželni glavar« Kranjske. Na svim ovim položajima radio je i borio se velikom energijom ne samo za nacionalna prava svog naroda, nego i za njegov ekonomski i kulturni napredak. Bio je jedna od najmarkantnijih ličnosti starije slovenačke generacije javnih radnika, skroman i darežljiv, uzor supruge i oca te radin do poslednjeg daha. Pri kraju svog života napisao je »Memoare«, koji su važan dokument za proučavanje političke istorije slovenačkog dela našeg naroda. Za svoje vanredne zasluge bio je izabran počasnim građaninom Ljubljane i mnogih drugih slovenačkih gradova i odlikovan najvišim ordenima. Umro je u 86 godini.

Jubilej dvaju ruskih velikana. Ovih dana čitav kulturni svet setio se je značajnih životnih jubileja dvaju ruskih velikana umetnosti i to sedamdesetogodišnjice čuvenog, može se reći najvećeg, ruskog kompozitora Aleksandra Konstantinovića Glazunova i sedamdesetogodišnjice poznatog pisca Dmitrija Sergejevića Merežkovskog. Glazunov je potomak stare i bogate petrogradske porodice, koja je bila veoma muzikalna, pa je i on učio klavir kod ruskog virtuozu i muzičkog pedagoga Jelenkovskog. Kao dak sedmog razreda gimnazije iznenadno je muzičku javnost svojom simfonijom u E-duru, koja je postigla ogroman uspeh, i koja je dala i inače vrednom daku potstrek, da je komponirao i dalje. Kao maturant napisao je Škerco, kojemu su osnovna narodne pesme. Njegovi uzorci i učitelji postaju u to doba Rimski-Korakov, Balakirev i Borodin, a kasnije je upućen u Vajmar, gde mu je bio učitelj List. U 24 godini postaje profesorom petrogradskog konservatorija a od 1905 dalje bio je rektor tog zavoda, a stoji mu na čelu još i danas. Od njegovih kompozicija, koja su poznata čitavom muzikalnom svetu, valja spomenuti simfonijske pesme: Stjenka Razin,

Utisci s tečaja u Pragu

Cvičiteljska škola!

Pala je komanda za zbor. Trideset sedam tečajaca šest nedeljne škole, koju Čehoslovaci u šali zovu »Sokolski univerzitet« svrstavaju se u zbor. Polazi se na doručak. Među tečajcima su dva brata Rusa i dva Jugoslovca.

S drugog sprata Tirshevog doma, gde se nalaze naše spavaonice, bacio

sam pogled na stranu gde je za mnom ostala naša lepa Jugoslavija. Levo pod prozorima zakrila zelenilom u crnom kamenom koritu šumj Vltava. Kiša lagano sipi nadopunjujući moju nostalgiju.

Pogledom sam pošao uz mutnu Vltavu. Gore se diže masivni svod mosta Legija, a nad njim mnogo kubeta.

Grad se u ovim mesecima odmara. U sreću milionskog grada — pa kakva tišina. Život Praga je odraz mentaliteta češkoslovačkog naroda. Miran, staložen, uredan, bez senzacija i uzbuđenja. Svaka stvar, svaka reč ima svoje mesto. Kada ne bih čuo lepu slovensku reč i češkoslovačke pesme, koje naši tečajci osobito rado pevaju, čisto ne bih verovao, da sam među jednorodnom i jednokrvnom braćom.

Kolika razlika između temperamenta našeg prestonog grada i staloženosti Praga. Koliko razlike između Jugoslavena i braće Čehoslovaka. Nigde onog neobuzdanog impulsa i temperamenta. Oni imaju isto toliko smisla za kolektivnost, koliko mi Jugoslovci težnje za individualnošću. Oni lako nalaze intimu i tesan dodir sa svima stvarima i događajima oko sebe i svakoj spoljnoj senzaciji i pojavi toliko važnosti pripisuju, da nam postaju nerazumljivi. Dok mi Jugoslovci pažnju spoljašnjosti potpuno zamenjujemo našom unutrašnjošću i senzacijama duševnog i duhovnog života.

Rychle braće Jihoslovane!

Misli mi je prekinuo brat, koji je toga dana bio dežuran. Pošli smo na doručak. Dole u blagovaonici dočekao nas je brat Erben, vođa tečaja. Uvek nasmejan, vedar, svež i s duhovitim šalama na ustima osvojio je ljubav i poštovanje svih tečajaca.

Primitio sam da braća Čehoslovaci imaju smisla za zdrav humor, ali on nije nikada toliko neobuzdan kao kod nas Jugoslovca.

Tirshev dom izgrađen u starom nesredenom stilu starog Praga sa svojim mnogobrojnim prostorijama, hodnicima i vežbaonicom nalazi se s leve strane Vltave. Sve je čisto i uredno. Kao da je u svaki predmet utisnut žig karaktera češkoslovačkog naroda.

Rad škole počinje u 7 časova ujutro i traje punih 12 časova t. j. do 19 časova uveče, i to s prekidima od 1 časa u podne za ručanje i po pola časa pre i po podne za zakuske.

Preko dana, imamo prema ranije utvrdjenom rasporedu časove iz Tirshevog telovežbenog sustava, metodiku, laku atletiku, plivanje, higijenu, organizaciju, statistiku, strojeve vežbe, planinarstvo i t. d.

Predavači su braća o kojoj u Jugoslaviji mnogo čujemo: br. dr. Bukovski starosta ČOS, br. dr. Klinger načelnik ČOS, br. Erben, br. Mašek, br. Pehaček, br. Novak i t. d.

Kada završi dan pun napornog rada tečajci imaju voljno do 22 časa uveče. Zakasnit će se ne sme. Kome se to desi, ide odmah s tečaja ravno kući.

Hteo sam se uveriti u strogost toga reda. Jedne večeri stao sam s satom u ruci iza male kapije Tirshevog doma. Tačno u 10 časova ušao sam. Daleko u dvorištu na ulazu u hodnik video sam brata domara kako zatvara vrata. Ako nisam hteo da budem prvi Jugosloven, koji će s tečaja da bude poslan kući morao sam da potrim. I potrao sam. Jedva sam stigao da preda mnom ne zatvore vrata.

U 10 časova uveče gase se svetla. Sve se umiri. Samo se još tiho čuje melodija »bljubljene« »čerešenjke« i po katkad glas brata »dirigenta«. Braća Čehoslovaci s pesmom ležu i s pesmom ustaju.

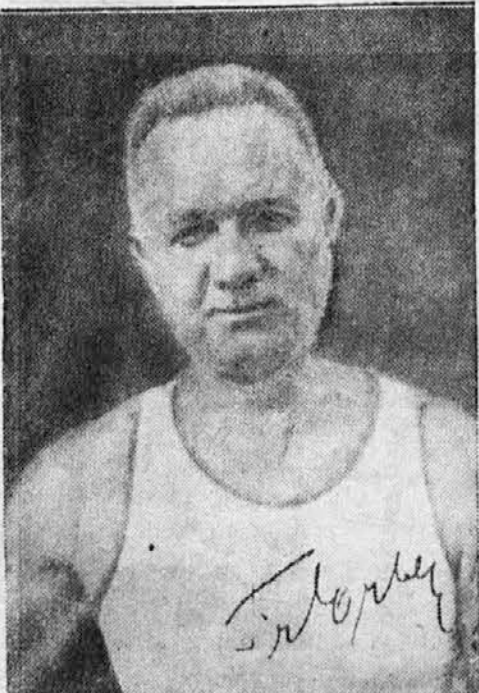
Ovaj rad je za mene bio nov. Tek s daljine i visine na koju su braća Čehoslovaci s tim radom dospeli može se pravilno pregledati i obuhvatiti Sokolstvo, koje je kod njih postalo predmet potrebe, dok je kod nas usled neznanja i nerazumevanja više predmet vere. Braća Čehoslovaci su Sokoli, jer su shvatili i pravilno ocenili vrednost kolektivizma izgrađenog od snažnih Sokoldividua. Oni su znali, da će se sletstvom najbolje podići moralni i telesni kvalitet češkoslovačkog naroda, dok je kod nas usled nepoznavanja predmeta i ciljeva, Sokolstvo jedva sebi osiguralo svoj raison d'etre.

Dok se život grada lagano gasio i od zidova odbijao poslednji akord »čerešenjke« nametnula mi se jedna misao, mnogo se još možemo na njih ugledati, ali s malo više razumevanja i s više volje...

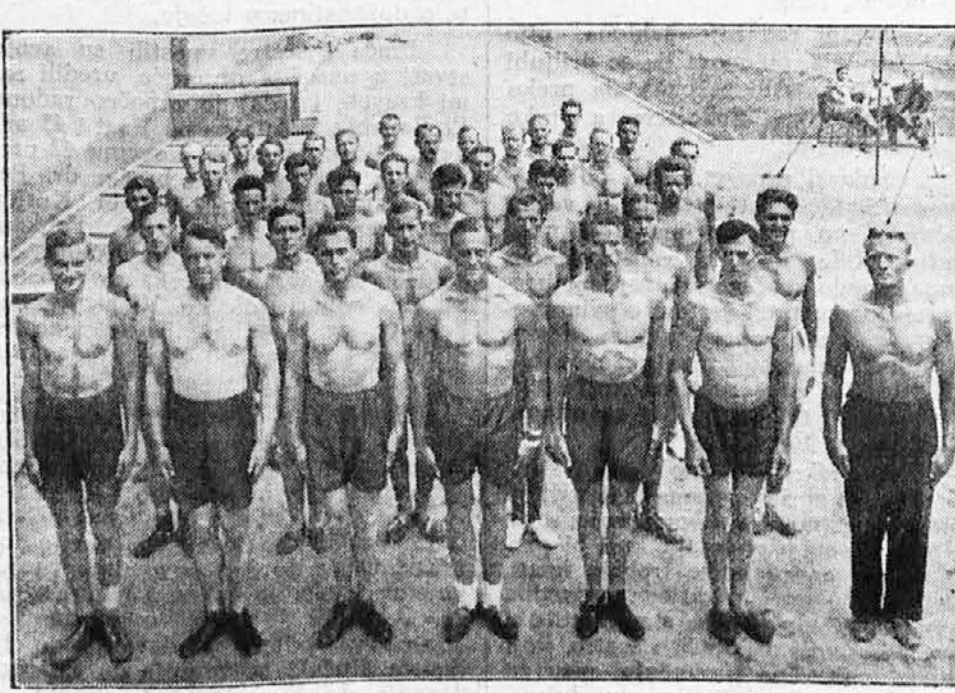
Kroz otvoren prozor, s Vltave lagano je strujala svežina zelenila i dah noći. San je lagano osvojio i mene.

Tako je prošao prvi dan novoga rada,

J. M.

Br. Franta Erben, vođa tečaja

Učesnici ovogodišnjeg prednjačkog tečaja ČOS u Pragu

Kreml, More, Vesna, Šuma i t. d. Pored toga komponirao je 5 suita, 6 uvertira, nekoliko scenskih muzičkih pratnji, brojne kompozicije za klavir. Za svoje vanredne zasluge odlikovan je od sovjetskih vlasti titulom — narodni artist republike. I Merežkovski, čuveni ruski pisac, petrogradsko je dete, ali on živi danas u emigraciji, jer se nije mogao pomiriti s novim režimom. Kada mu je bilo tek 15 godina otštampane su mu već prve njegove pesme. Nakon mature studirao je na filozofskom fakultetu, koji je svršio disertacijom o Motaigneu. Godine 1888 izdao je prvu zbirku svojih pesama »Stihotvorenja«, u kojima se još vidi uticaj savremenih književnika, ali se brzo osamostalio i postao prestonikom simbolizma, čija je borba bila uperena protiv realističkog materijalizma Zole i njegovih sledbenika. Drugu knjigu pesama pod naslovom »Simboli« izdao je 1892 i već je oslobođen uticaja starijih ali i pokazuje, da njegovo glavno polje neće biti poezija, nego proza. Ali kao prevodilac Ajshila, Sofokleja i Euripida pokazao se je ipak kao majstor krasnog jezika i stiha. Od njegovih velikih dela valja spomenuti: »Staritalijanske priče«, »Otverženji« (Otpadnik — Julijan Apostata), »Leonardo da Vinčij«, »Petar Aleksej«. Već ova prva njegova dela otvorila su mu put u čitav svet. Ali i domaću istoriju nije ostavio neobrađenu pa je sledeći Tolstoj napisao tragediju »Smrt Pavla I« i roman »Aleksandar I«. Poznat je i njegov roman »14 decembar« u kojem je pokušao prikazati završetak ruskog liberalnog revolucionarnog pokreta XIX stoleća. Merežkovski je poznat i cenjen i kao literarni kritičar te esejist, pa su izašle čitave knjige njegovih duhovitih rasprava i ocena.

Razne kulturne vesti.

Pre nekoliko dana održana je u Varni značajna svečanost — otkriće spomenika Vladislavu III, kralju poljskom i mađarskom, koji je na čelu

svojih trupa pao u borbi s Turcima 10. novembra 1444 godine. U njegovoj vojsci bilo je pored Poljaka, Mađara i Hrvata, Nemaca, Srba, Rumuna te jedno odeljenje čeških husita pod vodstvom vođe Čejka, koji je takođe pao u toj bitci. Spomenik je otkriven u prisustvu cara Borisa i delegacija iz Poljske, Mađarske i Češkoslovačke.

Dne 30. jula setili su se ne samo Jugoslavija, nego i inostranstvo godišnjice smrti našeg velikog naučnika, historičara i arheologa don Frana Bulića. U spomen na tog velikog sina naše Dalmacije održane su u mnogim mestima spomen mise.

U Sen Siru održana je pre nekoliko dana značajna vojnička svečanost, kada su pitomeci ove čuvene francuske vojne škole proizvedeni u čin poručnika francuske vojske. U počast našeg Velikog Kralja Aleksandra Ujedinitelja ovo godišnje oficira dobilo je ime »godišnje Kralja Aleksandra«.

U Pragu umro je krajem jula prof. Ivan Lunjak, koji je punih 11 godina s velikim uspehom radio i na univerzitetu u Ljubljani. Pokojnik je bio rodom Čeh. Rodio se 12. decembra 1847 u selu Dolanki kod Jičina. Svršivši srednju školu, studirao je filozofiju i postao suplent gimnazije u Kraljevom Hradcu. Primivši stipendiju ruske vlade, otišao je na specijalizaciju u Lajpcig, gde je radio na ruskom filozofskom institutu. Iz Lajpciga krenuo je u Kazanj, gde se je habilitirao kao docent velikim delom »Questiones Saphicae«. Iz Kazanja otišao je kasnije kao redovni profesor na univerzitet u Moskvi, nato na novorosijjski univerzitet. Nakon punih 40 godina službe, bio je 1909 godine penzionisan, a ruska je revolucija i njega prognala iz Rusije. Od 1919 do 1930 godine radio je na univerzitetu u Ljubljani, gde je uživao velik ugled. Nakon penzionisanja naselio se u Pragu, gde je i umro. Napisao je mnogo naučnih dela na ruskom, češkom, nemačkom, slovenačkom, latinskom i grčkom jeziku te i školske knjige za latinski jezik u Rusiji.

KNJIGE I LISTOVI

»Soko na Jadranu«. Priznati sokolski časopis »Sokol na Jadranu«, glasilo primorskih sokolskih župa, koji izlazi već desetu godinu u Splitu pod uredništvom uvaženog sokolskog publiciste brata Stipe Vrdoljaka prema veliki reprezentativni olimpijski dvoboj 9—10 u kojem će objaviti priloge najistaknutijih vođa svetskog olimpijskog pokreta. Tako i članke doživotnog počasnog prebednika i osnivača savremenih olimpijskih igara baruna Pier de Kubertena, pretsednika Medunarodnog olimpijskog odbora grofa Baje-Latura, glavnog tajnika odbora za berlinske olimpijske igre 1936 poznatog vođe nemačkog sporta dr. Karla Dima, organizatora igara u Los Andelosu 1932 Everi Brundaža, šefa propagande za berlinske igre dr. Gerharda Krausa, pa poznatih stručnjaka E. C. Buša, prof. Alfreda Sifa i drugih. Sve su to originalni napisi najveće vrednosti, a o predmetu koji sada zanima mnogo sve naše sportiste i Sokole. Osim ovih priloga stranih sadržaja, donosi taj dvoboj »Sokola na Jadranu« i članke najpoznatijih i najzaslužnijih radnika olimpijskog pokreta u Jugoslaviji. Tako pretsednika Jugoslovenskog olimpijskog odbora dr. Stevana Hadžia, člana Medunarodnog olimpijskog odbora prof. dr. Franje Bučara, glavnog tajnika olimpijskog odbora Mi-

roslava Dobrina te Hrvoja Macanovića, koji je nedavno bio u Berlinu, i drugih. Ovaj će dvoboj biti ilustriran najvrijim izabranim slikama. Cena ovom dvobroju je 5 Din, imaće 40 stranica sa 20 slika. Narudžbe na upravu »Sokola na Jadranu« — Split — Sokolski dom.

»Pirati slobode«. Poznati češki legionarski pisac Adolf Zeman, čiji su romani iz legionarskog života, uz legionske romane generala Medeka i Kopte naišli u češkoj javnosti na golem prijem (poznat je njegov roman »Pukovnik Svece«), napisao je sada novu trilogiju pod naslovom »Pirati slobode«. Ova trilogija govori na vrlo živ način o borbi češkoslovačkih legionara u Italiji, italijanskoj i jugoslovenskoj iredenti — i direktno zaseca i u našu oslobodilačku borbu — u borbu za naš Jadran i t. d. U njoj nastupaju naši borci legionari i naši političari; u njoj se ispoljava i sukob naših i italijanskih aspiracija. Sada je izašla prva knjiga trilogije — pod nazivom »Vihor«. Roman »Pukovnik Svece« počinje opisivanjem raspoloženja i osećaja na svesokolskom sletu 1912 godine u Pragu, ovaj pak roman počinje poznatim brniskim sletom na Vidovdan 1914, kojemu su učestvovali i srpski Sokoli. Kako, dakle, ova odlična trilogija govori i o našim borbama za oslobodenje, preporučamo je i svoj našoj braći i sestrama, naročito zbog toga, jer u njoj igraju najvidniju ulogu baš Sokoli.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTVA I ČETA

Župa Banja Luka

DOBERLJIN. — Vrtina zabava. U subotu 6. jula ov. g. priredilo je Sokolsko društvo Doberljin, veliku vrtinu zabavu s obilnim raznolikim programom. Poseta je bila dobra. Od okolnih društava uzela su učešća društva Kostajnica s lepim brojem vežbačkog članstva i nešto članstva iz Bos. Novog.

Program je započeo u 20.30 sati, s nekoliko lepo recitovanih pesmica, posle čega je društveni diletantski otesek izveo odlično pozorišni komad »Analfabeta« u 1 činu od Branislava D. Nušića, zatim su odvežbane proste vežbe za ovogodišnje sletove i to: m. i. z. deca zajedničke župske vežbe, m. naraštaj, članice, članovi vežbe za svesokolski slet u Beogradu i sokolske čete s prostim vežbama Beogradske župe. Pauze u međuprogramu popunjavala je odlična muzika iz Kostajnice.

Po završenom programu nastavljeno je s veselim igrankom.

DRVAR. — Okružni slet. Otkad je naša župa podeljena na okružja, oseća se u sokolskim redovima jače strujanje, jer svako okružje želi da opravda svoje postojanje i verovatno je, da

Ovaj slet ima i naročitu svoju svrhu, da oživi neke jedinice, koje su poklekle u radu, zatim da pruži prilike novim jedinicama, da se osele u sokolskom kolehu pa da steknu volje i poleta za novi sokolski rad. Taj je rad potreban za svaki kraj, ali za naše okružje to je preka potreba, to je spas naroda, koji se gubi između zapuštenih siromaštine nepristupačnih brda i novih potreba, naglo presađenih u nesprijemljenu sredinu.

PRIJEDOR. — Okružni slet u Ljubiji. Kako je već više puta objavljeno o pripremama za održavanje okružnog sleta u Ljubiji dne 8. septembra o. g. tako se to čini i ovom prilikom, ali s mnogo više zadovoljstva, jer se s radom već prilazi kraju.

Pojedini otisci, kojima je dužnost da što bolje, brže i tačnije izvršuju potrebne pripreme, sastaju se nedeljno po više puta i pretresaju izvršeni rad i pružaju dalje smernice za što bolju organizaciju.

Osim okružnog sleta, Sokolsko društvo u Ljubiji slavi i svoju 10-tu godišnjicu od osnivanja, te osvešćenje novosagrađenog Sokolskog doma i otkrivanje spomenika Blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

Zbog obilnih svečanosti, koje toga dana priređuje društvo Ljubija, očekuje se velika poseta iz svih krajeva naše Banovine, a naročito Sokola svih kategorija od najmladih do najstarijih, koji će se veselo okupiti u bratskom zagrljaju ceneći slobodu i bratstvo za koje se Sokolstvo i bori.

Domaće društvo uložice sve svoje sile da svečanosti što bolje pripreme, ali uspeh ovisi i o tačnosti i disciplini svih jedinica i svakog pojedinca, pa ih ovim putem molimo da na sve dopise i upite odgovaraju tačno bez zadržavanja.

Samo sletisti obuhvata vrlo veliki prostor na kojem se podiže velika tribina predviđena za 500 sedala, te osim toga, biće i okolnih pobočnih mesta.

Po završenom programu svečanosti biće slobodno razgledanje rudokopa.

DRVAR. — Izlet Tiškovac. U nedelju 4. avgusta priredilo je Sokolsko društvo Drvar za svoje članstvo i svoje čete celodnevni izlet u Tiškovac. Na pojedinim stanicama pridolazili su članovi četa, i to kao da je svaki put pridolazilo veselje. U Tiškovac je stiglo 137 Sokola i to 84 iz matičnog društva, a 53 iz 4 čete.

Pre podne su održavane vežbe sa svima kategorijama, dok su se vredne članice brinule za ručak. Vežbale su se vežbe za okružni slet, a muški naraštaj trenirao laku atletiku za takmičenje. Čete su osim prostih vežba, probale i bacanje kugle i skok u vis. Posle vežbi članstvo i naraštaj igrali su odbojku. A sve to na čistom gorskom vazduhu, u blizini divne tiškovačke vode. Ovim vežbama izlet je dobio dvostruku vrednost, jer su održavane u čistoj prirodi.

Kao vrhunac izleta može se smatrati izlet na divno, planinsko tiškovačko jezero. Ko pozna Tiškovac, taj se neće čuditi oduševljenju članova od najstarijih pa do najmlađih dece.

Na ovome izletu prvi put je nastupio s ostalim članstvom muški naraštaj četa Trubar i Bastasi. Ova nas poziva naročito veseli, jer pokazuje, kako se Sokolstvo na selu sve jače ukorenjuje.

Ovakove izlete trebalo bi prirediti češće, jer su oni po selima najbolja propaganda za Sokolstvo. Takove propagande treba uvek, a naročito sada pred okružni slet.

Župa Cefinje

TIVAT. — Javni čas Sokolskog društva Tivat u Krtolima. U nedelju dana 28. jula tek. godine Sokolsko društvo u Tivtu održalo je, u zajednici sa Sokolskom četom Krtoli i Bogdašić u Krtolima godišnji javni čas. U vezi s javnim časom napravljen je izlet s celokupnim članstvom u svečanom odorama na omiljenu plažu »Pržna«. Sudešovala je i glazba Kr. Mornarice. Po dolasku na pristanište »Ok« krenuli su svi učesnici u povorci, s muzikom na čelu, kroz selo gde su bili lepo pozdravljeni od meštana.

Posle podne, na povratku s plaže »Pržna«, održao se javni nastup u selu Krtoli. Nato je govorio starešina župe brat Milošević.

Tačke programa, kojih je bilo 12, izvedene su precizno i na zadovoljstvo prisutnih. Od svih tačaka najlepše su izvedene one ženskog naraštaja t. j. balet »Go pratile« i »Tancuje«, koje su svojom uvežbanošću zadivile prisutne.

Balet je uvežbala društvena načelnica sestra Kovačević Nevenka.

Ceo program pratila je muzika Kr. Mornarice.

Izlet kao i javni čas uspeo je u svakom pogledu.

Župa Karlovac

GENERALSKI STOL. — Obnovljen rad. Kroz izvesno vreme osetilo se da je u ovoj četi neka stagnacija u radu zbog dužeg izbijanja brata prosvetara.

Na sednicama upravnog i prosvetnog odbora doneti su važni zaključci o daljnjem radu. Uzeto je u rešenje i pitanje posvete naše zastave, koju je

četa još lanske godine dobila na dar od starešine župe Karlovac br. Malovića.

Broj vežbačkog članstva je porastao, a tako i broj naraštajaca i sokolskog podmlatka. Sve kategorije vežbaju dva puta nedeljno.

U pripremi je svečana akademija kao i razne proslave. Na rođendan Nj. V. Kralja priređujemo veliku proslavu.

Župa Ljubljana

LJUBLJANA. — Prva međžupska lutkovna šola u Ljubljani. Da se zbudi među našim Sokolstvom čim veće zanimanje za lutkarstvo, to prelepo prosvetno panogo za vzgoju naše mladine, je ZPO pod vodstvom lutkovne referenta dr. Lojzeta Kovača organiziral od 15. do 18. t. m. štiridnevno lutkovno šolo, ki so se je udeležili tečajniki iz Sokolskih žup Celje, Ljubljana, Maribor in Novo mesto, v skupnem številu 45. Da se tečajniki tudi praktično izvežbajo v lutkovni umetnosti in da vidijo nazorno, kako so organizirani lutkovni odri, je bila obremen prirejena tudi lutkovna razstava, na kateri so razstavili svoje odre, kulise in lutke Ljubljanski Sokol, Sokol I — Tabor, Ljubljana III, Vič, Maribor-matica in Sokol Maribor I.

Tečajniki so v 30 urah predelali najvažnije stvari lutkovne umetnosti. Predavali so v šoli s. Željznova »O vzgojnem pomenu lutkovnega odra«, br. Lojze Kovač »O postavitvi odra s praktičnimi vajami, o ročnih lutkah, odru, plastiki, slogu, pohištvu, slikanju dekoracij, kostimih in o kabaretnih lutkah«, br. Jaka Spicar »O zgodovini lutkarstva«, br. Milan Skrbineš »O režiji in recitaciji« in br. Lojze Počivalnik »O razsvetljavi in svetlobnih efektih«. Ob zaključku šole so si tečajniki ogledali še lutkovni oder Sokola I na Taboru in napisali tudi nalogo o vtisih v šoli. Vsi so se pohvalno izrazili nad vrnjeno izvedbo in organizacijo te prve međžupske lutkovne šole, ki naj bi ji čimprej sledila druga. Tudi pri zaključni debati so vsi tečajniki ponovno izrazili svoje veliko zadovoljstvo. Ob zaključku šole se je predsednik ZPO br. Poharc zahvalil vsem tečajnikom, predavateljem, posebno br. Milanu Skrbinešu in pa organizatorju šole br. Kovaču. V imenu tečajnikov pa je izrek zahvalo in priznanje br. Ambrožič (Maribor I). Šolo je nato zaključil s bodrilnimi besedami br. Kovač ter pozival na vztrajno delo na tem polju za vzgojo naše mladine in da bi skoro vsaka sokolska jedinica postavila svoj lutkovni oder. Tudi mi želimo, da bi šola rodila obilo sadov, v vseh naših edinihah pa naj bi neugnani »Jurček« vsako zimsko popoldne zabaval mladino.

I. H.

Župa Mostar

CAVTAT. — Javni nastup. Dne 4. avgusta o. g. priredilo je Sokolsko društvo CAVTAT svoj godišnji javni nastup, na lepo uređenom vežbalištu.

Da uveličaju ovo slavlje došla su braća Sokoli iz Dubrovnika s vežbačkim kategorijama te brojno članstvo četa dubrovnčkog društva te četa iz Čilipa s barjakom i lepim brojem članova u konavojskoj narodnoj nošnji. Došao je i lep broj naroda iz okoline. Župu je zastupao zamenik župskog starešine brat Bruno Marčić. Braću i goste iz Dubrovnika dočekala je na pristaništu C. D. M., koja je svojim sviranjem uveličala priredbu. — Javni nastup svih kategorija u svim tačkama izveden je vrlo dobro. — Otskakala je uzorna disciplina, sokolska svest i tačnost, što pruža nadu, da će ovo naše miljenče zauzetnošću svojeg marljivog članstva napredovati.

Dubrovački Sokol nastupio je skladno i dobro s jednom vrstom vežbača na preči. — Nakon toga je plivačka sekcija Sokolskog društva CAVTAT odigrala vaterpolo utakmicu s Pliv. sport. klubom Srebreno i članovima plivačke sekcije Sokola iz Dubrovnika. Pobedio je CAVTAT s 4:1. Utakmica u odbojki između Sokola CAVTAT i Dubrovnika ostala je neodlučna, jer se je morala igra prekinuti radi odlaska izletničkog parobroda. Obe momčadi pokazale su dobru spremu.

Svrstala se je povorka te uz svirku C. D. muzike, Sokoli iz Dubrovnika i Čilipa bili su ispraćeni uz oduševljeno klicanje Jugoslovenstvu, slozi i ljubavi. ač.

Župa Novi Sad

KISAČ. — † Andrija Vrška. U utorak 23. jula o. g. umro je u Kisaču br. Andrija Vrška, opšt. čin. Pokojnik se odlikovao naročito energijom i razumevanjem organizacije, kojima se ceo posvetio. Njegovom inicijativom i zaslugom osnovano je 1926 g. Sokolsko društvo u Kisaču, čiji je bio prvi načelnik i istrajao u tom položaju punih 7 godina. Kako u Sokolu, tako je uzeo učešća i u svim kulturnim, prosvetnim i humanim delovima našega sela, koje je u njemu izgubio markantnu ličnost, a Sokolsko društvo tako reči stub svoj. Poslednje dve godine pokojnik je bio tajnikom Sokolskog društva u Kisaču, koju je dužnost marljivo, savesno i predano vršio kao i raniju dužnost načelnika. Umro je u najbolje doba života u 32 god., u cvetu mladosti.

I u poslednjim trenucima imao je nade na ozdravljenje, ali je bolest sve više i više uzimala maha, dok ga konačno ne satire.

Nad grobom br. Andrije oprostili su se sledeća braća prigodnim govorima: br. Potkonjak iz Tehničkog odbora župe Novi Sad u ime Sokolske župe Novi Sad; br. dr. Hrnlik u ime mesnog Sokolskog društva; br. G. Malivuk u ime Sokolskog društva Rumenka i br. J. Salenski u ime svih ostalih mesnih društava. — Sokolsko društvo iz Kisača položilo je na grob venac s trakom.

Pokojnik je sahranjen uz ogromno učešće građanstva iz Kisača kao i iz Bačkog Petrovca, Glozana, Novoga Sada, Rumenke na dan 25. jula o. g.

Neka Ti je večna slava, brate Andrijo!

Župa Osijek

BRANJIN VRH - SEČERANA. — Javna vežba. Sokolsko društvo Branjin Vrh - Sečerana u zajednici sa susednim sokolskim društvima i četama, i uz pomoć S. d. Osijek Dolnji Grad, priredilo je u nedelju 7. jula o. g. vrlo uspešnu javnu vežbu, jednu od najuspešnijih, koje smo u Baranji do sada videli.

Raspored javne vežbe obuhvatao je proste vežbe sviju kategorija, vežbe na spravama i sa spravama. Muška i ženska deca nastupila su u župskim prostim vežbama, naraštaj i članstvo s beogradskim vežbama. Članovi sokolskih četa s vežbama beogradske župe, a konačno starija braća domaćeg društva s vežbama palicom. Ističemo ovaj nastup i radi dobre izvedbe i radi toga, što braća, redom članovi uprave, živim primerom ističu važnost telovežbe, discipline i poštivnosti. Vežbe na spravama i laka atletika (skok u vis i skok u vis motkom) pokazuju dobar vežbači materijal.

Uspehu nastupa doprinela je i glazba S. d. Osijek Dolnji Grad dobrom i poštivnom pratnjom.

Javne vežbe ovako pripremljene i izvedene vrše najbolje svoje zadacu upoznavajući i nesokolsku javnost s našim radom i nastojanjima. Ispoljavu pak i sokolske vrline: tačnost, disciplinu i savršenost, i deluju najjače t. j. primerom.

Ing. Kl.

OSIJEK. — Primer mnogima. Sokolska četa Baranjsko Petrovo Selo u belomanaškom okružju leži tik na mađarskoj granici. Stanovnici su Šokci i Nemci. Matično društvo je 13 km daleko. U selu je jednorazredna osnovna škola. Četa ima 25 članova.

Za ovogodišnje takmičenje je četa postavila: 1 vrstu članova, 2 vrste naraštajaca, 2 vrste naraštajki, 3 vrste muške i 2 vrste ženske dece. Ukupno 10 (slovima deset) vrsta sa 62 vežbača i vežbačica.

Za takmičenje u odbojki je postavila vrstu članova i vrstu naraštajaca. Zadnja je postala i prvak okružja.

Četu vodi — i kao starešina, i kao prosvetar, i kao načelnik — učitelj brat Dostal.

Šta na ovo kažete, braćo, iz mnogih društava pa i iz sedišta okružja?

Ing. Kl.

Župa Petrovgrad

GUDURICA. — Izlet. Sokolska četa u Gudurici priredila je dana 28. VII o. g. za naraštaj i decu izlet na obližnju reku Karaš, koja je udaljena od Gudurice 15 km.

Na Karašu ostali su izletnici ceo dan, kupajući se, pecajući ribu, sunčajući se i igrajući sa loptom i drugima igrama.

Kada smo se vraćali, prilikom prolaska kroz selo Sičeca, Sokole je dočekalo skoro celo selo i zamolili nas, da deca odvežbaju nekoliko tačaka. Iako javan nastup nije bio u programu, odazvali smo se te su naraštaj i deca odvežbali propisne ovogodišnje proste vežbe, čime su postigli ogroman molaran uspeh.

Ovim izletom deca su bila oduševljena.

Župa Sušak - Rijeka

ALEKSANDROVO. — Javna vežba. Posle učešća našeg Sokolskog društva na okružnom sletu u Malinskoj — gde smo bili u vrlo lepom broju zastupljeni te je naše društvo dalo na akademiji i zasebne točke — odlučio je naš prednjački odbor da se u našem mestu održi javna vežba. Brat načelnik i ostali prednjaci uprli su radom da bi ova naša vežba što bolje uspeła. Zamoljeno je i br. društvo Krk da sudeluje ovoj javnoj vežbi te su se bratski našim pozivu odazvali. Javnu vežbu imali smo u nedelju 4. avgusta. U 4 sata po podne dočekali smo braću iz Krka posle toga vršene su u Sokolskom domu glavni pokusi. Posle lepo uspešnih pokusa postrojili su se braća vežbači i ostali s muzikom na čelu te su krenuli prema vežbalištu, koje je već bilo zakupljeno radoznačnim svetom. U 5 sati posle podne počela je javna vežba sa sledećim programom: 1) Muška deca — proste vežbe; 2) Ženska deca — proste vežbe; 3) Muški naraštaj — proste vežbe; 4) Ženski naraštaj — proste vežbe; 5) Muški naraštaj — sprave (konji); 6) Članovi — proste vežbe; 7) Članice — proste vežbe; 8) Muški naraštaj —

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

dvanaestorka; 9) Deca Sokol, društva Krk — Slavonski plesovi i 10) Skupina svih kategorija.

Vežbači su se pokazali da su sve- sni svog zadatka te su vežbe pod svim tačkama lepo i skladno izvedene. Muški naraštaj sa svojim prostim vežba- ma, s vežbama na konju kao i s dvana- estorkom naročito se je istaklo, a tako- der i naraštaj sa svojim prostim vež- bama. Sokolsko društvo Krk također nas je zadržalo sa »Slavenskim plesovi- ma«, koju su vežbala mala muška i žen- ska deca tako stalno i vrlo okretno da su kod svih gledalaca izazvala divlje- nje. Završna skupina svih kategorija, koja je trajala u nastupu i otpustu ko- liko je duga koja tačka programa, bila je vrlo slikovita te je kod publike iza- zvala veliko zadovoljstvo.

Time je završena ova naša vrlo us- pela javna vežba na zadovoljstvo i gle- dalaca i vežbača. M. B.

GRAČAC. — Okružni slet Ličkog Sokolskog okružja u Gračacu. Ove go- dine na dan 8 septembra održaće se u Gračacu sokolski slet »Ličkog okru- žja«, koji organizuje Sokolsko društvo Gračac.

Toga dana pohrlile naši Sokoli Li- čani iz svojih siromašnih zaselaka, se- la i varošica na svoj sokolski sastanak, da radom pokažu i dokažu, da i u ovim siromašnim krajevima sokolska misao krči sebi put u narod.

Pre samog sleta t. j. u subotu dana 7 septembra održaće se natecanje so- kolskih četa za latorov srebrni venac blagopoćnog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, kao prelazni dar. Sve čete marljivo se spremaju da osvoje ovaj lepi prelazni dar, koji sada drži četa Vrebac (društvo Gospić).

Sletski odbor radi neumorno pa s punom nadom očekujemo uspeh ovog sleta.

Župa Split

SPLIT. — Zborovanje funkcion- era društava Sokolske župe Split, 6 av- gusta o. g. održalo se je u prizemnoj dvorani Sokolskog društva u Splitu zborovanje starešina, načelnika i pro- svetar društava i četa Sokolske župe u Splitu. Prisustvovalo je oko stotinu delegata te su raspravljena sva tekuća pitanja u vezi s radom sokolskih je- dinica.

Zborovanje je otvorio starešina župe br. dr. Mirko Buić, koji je u opsežnom referatu izneo stanje u žu- pi i osvrnuo se na sve pojave u jedi- nicama usled kojih pojedina društva ne udovoljavaju uvek u punoj meri postavljenim zadacima. Podvukao je, da je sokolski rad samo onda ispravan i valjan, kada se jedinice oslanjaju pr- venstveno na vlastitu snagu i pošt- rovnost, ne podlegavajući nikakvom uticaju izvana.

Društva i čete imaju se u celosti pridržavati u svom delovanju sokolskih pravila i načela sadržanih u »Putevi- ma i ciljevima« jugoslovenskog Sokol- stva.

Konačno se je osvrnuo na program rada u jedinicama i pozvao svu pris- utnu braću na rad dostojan Sokola.

Izlaganja brata starešine prekida- na su često živim odobravanjem.

Brat župski načelnik Fran Lotski podneo je referat o pregledima okru- žja i izvršenom programu tehničkog rada. Konstatovao je da nekoja dru- štva i čete nisu do sada još udovoljila određenom radnom programu, pa po- vodom toga traži da se program u ce- losti provede, osobito obzirom na pre- stojeća savezna plivačka natecanja, ko- ja će se održati u Splitu dne 6, 7 i 8 septembra o. g. Savezni tečaj za pliva- nje održaće se posle natecanja za čla- nove u Splitu, a za članice na Sušaku, a trajanje 7 dana na internatskoj os- novi.

Brat prosvetar prof. C. Gamulin osvrnuo se je na prosvetni rad po dru- štva i dao je nužna uputstva za izvr- šenje prosvetnog programa.

Povodom referata otvorena je dis- kusija u kojoj su učestvovali braća: B. Kalebić, dr. Beroš, dr. T. Mimica, Z. Murat, dr. Mandinić, Radovanović, Boko i dr.

Zaključeno je jednoglasno: pozva- ti društva i čete da u postavljenim rokovima izvrše postavljene im radne zadatke; umoliti br. Savez da sazove širu konferenciju predstavnika župa u svrhu rasprave o smernicama rada, ko- ji nam pretstoje.

U 13 sati starešina brat dr. Buić zaključio je zborovanje zahvaljujući de- legatima na brojnom odazivu i kon- statujući, da je iz toka celokupne de- bate proizašla jedinstvenost pogleda i smera, da na načelima jugoslovenskog Sokolstva izgrađujemo pobornike du- hom zdrave, telom jake a naprednih misli, kako bi u celokupnom životu na- roda došli do punog izražaja i etički principi, na kojima, — uz nacionalne — počiva budućnost i jedinstvenost na- roda i otadžbine. F. L.

KAŠTEL SUČURAC. — Letovanje naraštaja Zagreb III. 2 jula o. g. došli su u Kaštel Sućurac na jednomesečno

letovanje naraštajci (-ke) Sokolskog društva Zagreb III pod vodstvom dru- štenog prednjaka br. N. Jekića. Do- čekani bratski od Sokola iz Sućurca smestili su se u dve velike dvorane Osnovne škole. Hranili su se u svrati- štu »Jadrana«. Svakodnevno su imali vežbe ujutro i navečer; gajila se naro- čito laka atletika i odbojka. Kupali su se na »Ratu« kod novogradnje Sokol- skoga doma. U pratnji svojih prednja- ka i prednjačica te starešinstva S. d. K. Sućurac posetili su otok Barbarinac, Split, Marjan, Trogir i popeli se na pla- ninu Kozjak. Pojedine grupe obišle su i Solin, Klis i Supetar na Braču. 29 ju- la o. g. bila je oprosna večera, koja je prošla u ugodnom i bratskom raspo- ženju. U ime društva K. Sućurac poz- zdravio je naraštaj Zagreb III stareši- na br. I. Alfirević ukazivši na njegove dužnosti. Zahvalio mu se br. N. Jekić potertavši gostoprimstvo i susretljivost Sućurana. Br. Lj. Čič, urednik »Brat- stva«, glasila osječke župe i predstnik osječke »Istre« pozdravio je prisutne i ukazao na dužnosti prema neoslobo- đenoj braći u Julijskoj Krajini i Zadru. Posle još nekoliko srdačnih govora za- hvalio se svima jedan naraštajac Za- greba III. — Ovo je prvo letovanje Sokola iz unutrašnjosti u K. Sućurcu, koje je prošlo u uzornom redu i u zna- ku upoznavanja i bratskog pomaganja.

Društvena javna vežba. U nedelju 28 jula o. g. kao i svake godine, održa- na je javna vežba na igralištu N. S. K. Jadran. Povorka je krenula iz društve- nih prostorija s muzikom S. d. Solin u krovu na čelu te društvom i naraštaj- skom zastavom Zagreb III. Vežba je otpočela s prostim vežbama muške i ženske dece (28); sledile su vežbe mu- škog (20 K. Sućurac + 8 Zagreb III) i ženskog naraštaja (17 K. Suć. + 4 Za- greb III). U odbojci pobedila je kom- binovana momčad zagrebačkog m. na- raštaja i članova (3 + 3) sućurački na- raštaj, a sućurački članovi pobedili su zagrebačku momčad. Ženska deca na- stupila su s vežbama lukovima. U igra- ma nastupile su sve kategorije. Člano- vi su nastupili s prostim vežbama (22; od toga 4 Zagreb III i 2 Solin). Kao zadnja tačka bila je efektivna deveterica zagreb. naraštaja koja je završena pir- amidom s razvijem slovenskim zastava- ma i sviranjem »Hej Sloveni«. Vežbe je pratila muzika S. d. Solin, a odvež- bane su skladno i s razumevanjem, premda nisu vršeni pokusi uz pratnju glazbe. Naročito se je istakao naraštaj muški i ženski. Posle defileja pred za- stavama, u kojemu je učestvovalo oko 100 vežbača(ica) povorka je krenula u društvene prostorije, gde je još neko vreme trajala zabava uz sviranje i pe- vanje. Vežba je tekla u najvećem re- du po programu i pokazuje nam dobru tehničku spremu i čvrstu disciplinu su- ćuračkoga Sokola. Treba napomenuti da je u društvu osnovan i pevački ot- sek pod vodstvom br. N. Radakovića, koji broji 28 članova te marljivo vežba. Č.

Župa Šibenik - Zadar

MANDALINA. — Sudelovanje na okružnom sletu u Tisnom. Sokolsko društvo Mandalina prisustvovalo je 4 VIII o. g. okružnom sletu Šibeničko-za- darske Sokolske župe u Tisnomu. Iz- let je priredilo motornom ladom sv. Nikola. Sudelovalo je preko 90 člano- va svih kategorija i oko 30 nečlanova. U odori su bila 34 člana, a nastupilo je 44 vežbača i vežbačica. Odlazak je iz Mandaline bio u 13 sati, a iz Tisnoga u 21. U Tisno su još pripela Sokol- ska društva: Betina, Biograd na moru, Murter, Klanje kod Knina i Šibenik s mnogo izletnika. Vežbalište je bilo priredeno na prostranoj i lepoj obali i lepo okićeno. Bio je po sredi podi- jum za razviće barjaka Sokolskog dru- štva Tisno, koji je darovao meštanim brat Meštrov, trgovac u Celju. Kumovao je starina br. Mazzura. Krasna i oduševljena povorka, sastavljena od svih prisutnih društava s glazbama prošla je okićenim mestom, pa preko mosta i vratila se na vežbalište.

U 17 sati započela je svečanost razvika barjaka Sokolskog društva Ti- sno. Lepo, sokolski i rodoljubno go- vorio je starešina brat Obratov, pa da- rovali zastave, meštanim, a trgovac u Celju br. Meštrov. Iza kako je stare- šina razvio zastavu, predao ju je bar- jaktaru. Uz dužne počasti, nastalo je oduševljeno klicanje svečaru Sokolu, Kralju, Jugoslaviji. Sledile su vežbe svih kategorija. Opažamo, da je na- stupilo malo vežbača članova. Treba se više pobrinuti za nastup, biti tačniji, pripravniji. Najbolje su vežbale nara- štajke, pa članice i naraštajci. Izgleda nam da više pažnje posvećuju čla- nice, osobito prednjačice i više se brinu. Svega je nastupilo na javnoj vežbi 186 vežbača svih kategorija. Da je bilo mara i zauzimanja, moglo ih je nastu- pitu mnogo više. Program je bio: 1) Proste vežbe ženske dece; 2) Proste vežbe muške dece (obe župske); 3) Proste vežbe žen. naraštaja; 4) Proste vežbe muškog naraštaja; 5) Vežbe na spravama; 6) Proste vežbe članica; 7) Proste vežbe članova (sve su ove vež- be savezne).

Vrlo lep i oduševljen govor pun zdravih sokolskih i jugoslovenskih mi- sli, održao je starešina župe br. Triva uz burno odobravanje.

Posle javne vežbe na raznim su mestima udarale sokolske glazbe: iz Biograda na moru, Šibenika, Tisna i Kr. mornarice. Izšlo je veliko odušev- ljenje, veselje, zabava, ples. Četiri pa- robrota i dve motorne lade vraćale su Sokolove i narod njihovim kućama sve do posle ponoći. — Sokolsko društvo Mandalina rastalo se s rodoljubnim Tišnjanima i ostalom braćom u 21 sat i s mornaričkom glazbom krenulo ku- će. Glazba i pevanje razveseljavali su i još ugodnijim činili ovaj povratak. U 23 sata stigao je mandalinski Soko pred šibeničku obalu. Glazba je sviranjem

pozdravila Šibenik, uz klicanje Sokol- stvu, Kralju i Jugoslaviji i onda kre- nuo put Mandaline. Na obali je nasta- lo oduševljeno klicanje i posle nego je glazba završila koračnicu Sokolovi su i izletnici krenuli svojim kućama.

Župa Tuzla

TESLIĆ - BARIĆ. — Zabava. Ova četa održala je svoju prvu godišnju zabavu 20 jula 1935. Zabavni raspored odvijao se je ovim redom: najpre je brat Marko Popović, sveštenik i pro- svetar društva Teslić, pozdravio pris- utne, a zatim je br. Kosta Lipić de- klamirao pesmu »Našem dobrom Mr- tvom Kralju«. »Na glas o smrti našeg Kralja«, od Vojislava Ilića mlađeg, re- citovao je brat Bogoljub Petrović. »U kolu bratstva«, komad u dva čina od Vladislava Tmuše; s pevanjem uz se- oskog života izvodilo je članstvo So- kolske čete. Zivu sliku izvodilo je članstvo čete.

Posle programa bila je igranka i šaljiva pošta.

Na zabavi je svirala sokolska glazba. Čisti dohod namenjen je grad- nji doma na čijem podignuću ova četa živo radi.

Župa Zagreb

LIPIK. — Akademija. Dne 10 av- gusta o. g. priredilo je ovdašnje Sokol- sko društvo u velikoj dvorani Kursalo- na u perivoju kupališta svoju akade- miju, koja je u svakom pogledu uspe- la. Dvorana je bila dupkom puna. — Akademija je započeta sa »Sokolskim pozdravom«, koji je vrlo skladno ot- pevao muški zbor pevačke sekcije So- kolskog društva. Zatim je u nastavku deklamovao naš omiljeni deklamator sokolić Pera Vlajsavljević skladbu »Naš Sokol«. I dalji raspored je bio vrlo dobro uređen, tako da su gleda- oci odobravanjem tražili ponavljanje pojedinih točaka. Tako su morali po- navljati četvrtu točku: »Srpsko cvije- će« od F. Sidaka — sokolići braća Pas- ler, na violini; sedmu točku: »Biljana« — ženski naraštaj, i jedanaestu: »So- kolsku koračnicu«, koju je otvirao dečji sokolski orkestar. Isto tako je publika tražila ponovnu izvedbu deve- te točke: »Čergo moja« od Mudroga, od koje se je moralo usled poodmak- log vremena odustati.

POPOVAČA. — Javna vežba. So- kolsko društvo Popovača priredilo je 23 jula o. g. svoju IV javnu vežbu, ko- ja je održana ispred sokolske vežba- nice. Poset od strane publike bio je slabiji. Na javnu vežbu stiglo je Sokol- sko društvo Klostar Ivanić sa 42 čla- na, Kutina sa 14 članova, Ludina sa 8 i četa Voloder. Program javne vežbe bio je velik, a otpočeo je pevanjem »So- kolskog pozdrava« po pevačkoj sekciji društva Klostar Ivanić. U prvoj točki

izveden je nastup sokolskog podmlat- ka društva Popovače (muška deca) za- jedno s decom drž. osnovnih škola Gračenica, Voloder, Osekovo, Stružec i Potok. Nastupilo je 180 dece u pro- stim vežbama. Zatim su nastupila žen- ska deca (128) iz gornjih škola. Iza ovih točaka redali su se nastupi članova i članica iz Popovače, Klostar Ivanić, Kutine i Ludine u vežbama za II sveso- kolski slet SKJ, te nastup članova iz Popovače i Klostar Ivanić na preči i ruči. Sve vežbe su izvedene dobro pod vodstvom načelnika društva i okružja moslavačkog brata Srećka Bilušića. Po- sle mimohoda je otpavana državna himna, a onda je pevačka sekcija Sok. društva Klostar Ivanić izvela nekoliko nacionalnih i sokolskih pesama. Nastup pevačke sekcije bio je burno pozdrav- ljen od domaćih Sokola. Iza programa bila je igranka. N.

VLAOVIĆ. — Velika priredba. Na 2 avgusta o. g. održana je u Vlačiću, Krajiškog okružja, velika smotra četa. Sama priredba je počela u 8 časova s lakom atletikom, gde je članstvo četa pokazalo veliki interes i još veću dis- ciplinu. Takmičilo se svega 18 članova. Oduševljenje i ljubav je bezgranična. Posle završenog takmičenja održao je brat Srećko Džamonja, izaslanik župe, smotru pojedinačno svih četa, zadržav- jući se u razgovoru i propitkujući o prilikama. Sasvim zadovoljan on je za- vršivši smotru, prisustvovao javnoj vežbi, koju je vodio brat Svetozar Ve- lebit. Članovi četa, te naraštaj i deca su izveli lepo i skladno devet tačaka. Članovi društva su izveli vežbe na spr- vama. Masa sveta je oduševljeno plje- kala četama. Posle javne vežbe održan je proglas rezultata takmičenja, gde je brat Pengov, sudac-predsednik i iza- slanik mat. društva Glinčeta održao govor o disciplini, ljubavi i jedinst- vu. Zatim brat Velebit Svetozar, su- dac-zapisničar i voda tehničkog odbora, snažnim rečima govori o jugosloven- skoj sokolskoj ideji. Pažljivo saslušani — završili su javnu vežbu. Na priredbi su učestvovali 23 jedinice sa 377 čla- nova i članica. Odmah posle toga po- čelo se s pozorišnim delom javne pri- redbe, gde je uzeo reč brat Nogić Ivan, predsednik prosvetnog odbora, prika- zujući ulogu Sokolstva na selu. Uzima reč brat Vujašković, starešina čete Vla- ović, te govori o važnosti priredaba na selu. Počinje prikazivanje »Zle žene« od Jov. St. Popovića. Publika odušev- ljeno plješće i odobrava. »Muvu« od Bran. Nušića, sve prisutne zasmehava i razveseljuje. U oba komada su članovi četa pokazali puno razumevanje i pra- vu umetnost. Potpuno uživljeni u ulo- gu oni se ne bi stideli ni pravih gluma- ca. Selo još nije videlo ovako lepo iz- vedenih komada. Niko, pa i oni naj- inteligentniji, nisu se nadali ovakovom uspehu, koje su postigle čete Ravno Rašće i Maj-Trtnik. To je bio dan slav- lja i veselja, ali i rada i marljivosti. -bit

Oglašite u „Sokolskom glasniku“!

ZASTAVE u svima izradama državne, sokolske i brodarske razasijem brzo i jeftino. — Adresa: Radionica zastava INKLER JOSIP, Subotica Referat i cenovnik besplatno.

KLIJETA svih vrst po fotografijah ali i risbah i svih vrst najsolidnije KLIJETA ST-DEU LJUBLJANA-DALMATINOVAČE

Vse fiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvor- nica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA V LJUBLJANI PODRUŽNICA V MARIBORU Tyrševa ulica šte. 44

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

u Ljubljani

registrovana zadruga s ograničenim jamstvom

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepnostima, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i raspa- čava tiskalice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, pla- kate, diplome, značke, legitimaci- cije i muzikalije.

Prodaja odora svijui kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom Poštansko čekovni račun Ljubljana: 13.831 Telefon broj 25-43

Zahtevajte cenik!